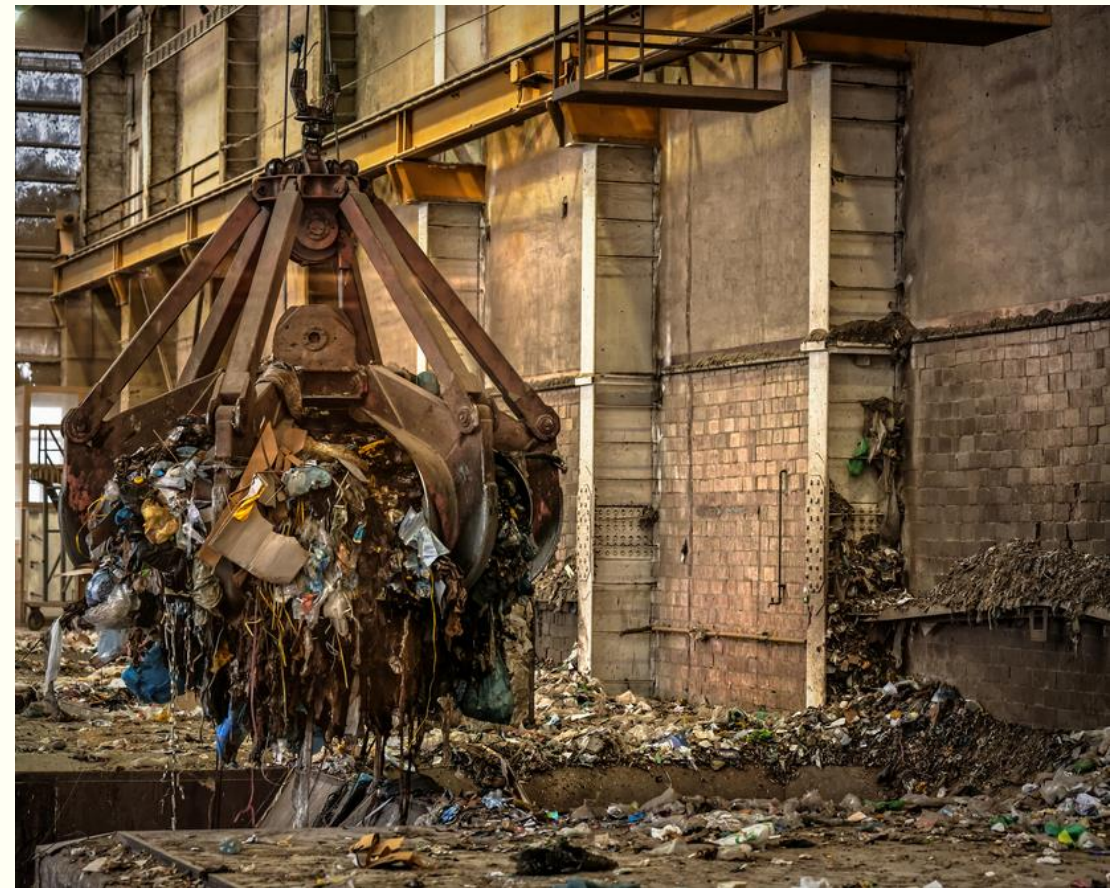

KAS YRA ŽIEDINĖ EKONOMIKA IR BEATLIEKĖ VISUOMENĖ?

VšĮ „Žiedinė ekonomika“
Rasa Tumaševičiūtė ir Emilija Vasiliūnaitė
Vilnius, 2017

Šiandienos planas

- Išsiaiškinti kas gi ta Žiedinė ekonomika yra
- Beatliekės visuomenės svarbumas
- Praktinė užduotis. Specifinių atliekų srautų problemos ir tvarkymas

IMK

GAMINK

IŠMESK

A large-scale industrial mining operation is shown. A massive pile of dark, granular material, likely coal, dominates the left side of the frame. A long, elevated conveyor belt system extends from the top left towards the right, where it discharges a thick, white stream of material, possibly water or a slurry, creating a large splash and mist. The background is hazy and industrial, with more structures visible under a cloudy sky. The overall scene conveys a sense of heavy industry and resource extraction.

IMK: RESURSU GAVYBA

GAMINK: PRODUKTŲ GAMYBA

A photograph of a massive landfill site. In the foreground and middle ground, there is a vast expanse of discarded waste, including plastic bags, food wrappers, and other debris. In the background, a green waste management truck is visible on the left, and several birds are flying in the sky. The overall scene is one of environmental neglect.

IŠMESK: CIKLO PABAIGA... O GAL NE?

ŽIEDINĖ EKONOMIKA KEIČIA MŪSŲ PASAULĮ

Žiedinė ekonomika užtikrinta darnų išteklių naudojimą ir nekintamą išteklių vertę, eliminuodama atliekas ir sukurdamą teigiamą vertę tiek ekonomikai tiek aplinkai bendrąja prasme. Ši sistema sukuria alternatyvą prieš tai dominavusiai ekonomikai, kuri rėmėsi „imk–gamink–išmesk“ principu.

Principai

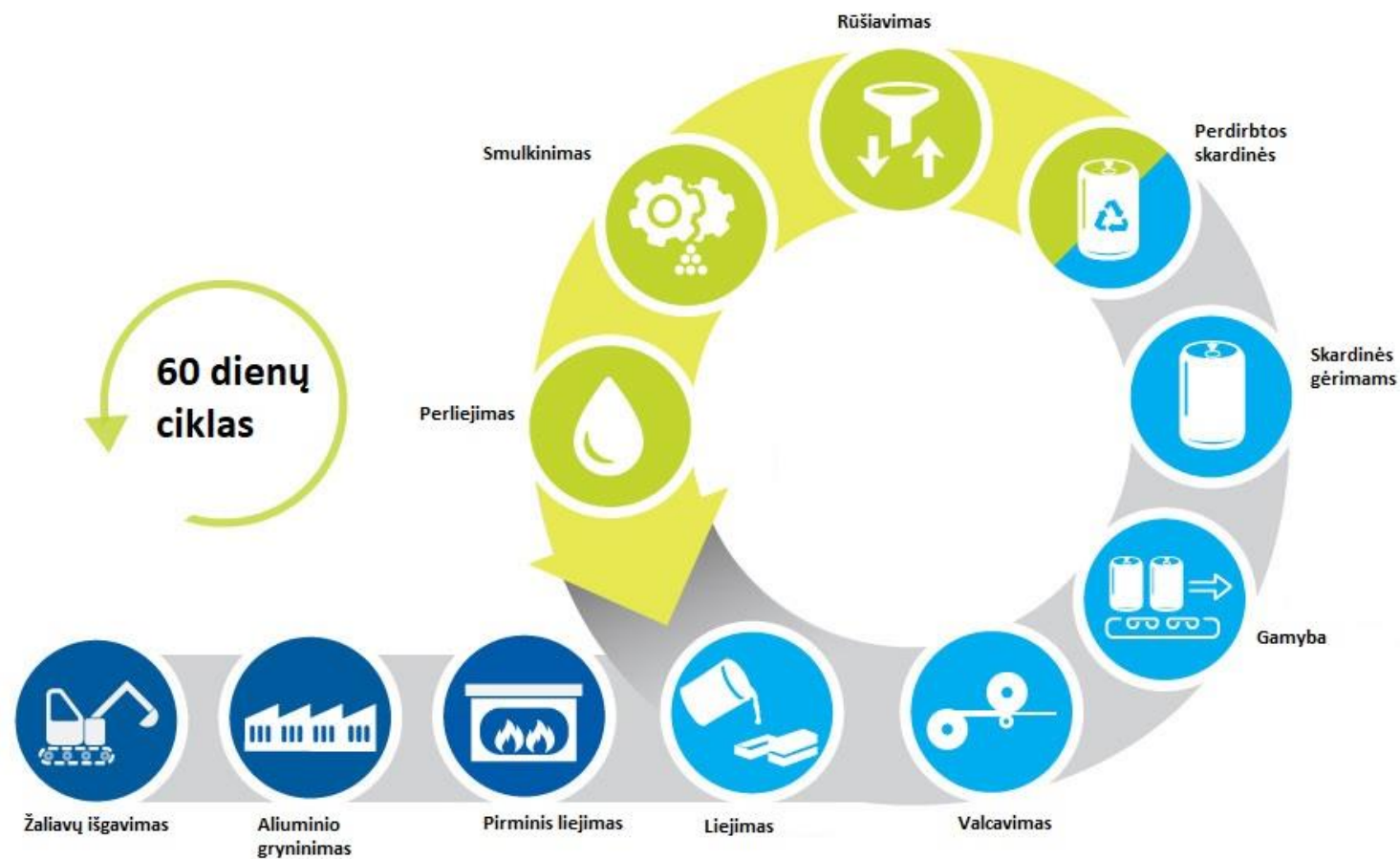

Žiedinė ekonomika – tai atsinaujinanti sistema, kurioje išteklių ir atliekų sąnaudos, emisijos ir energijos praradimai yra sumažinami juos teisingai valdant ir sujungiant į uždarą energijos ir medžiagų grandinę (Geissdoerfer et al. 2017).

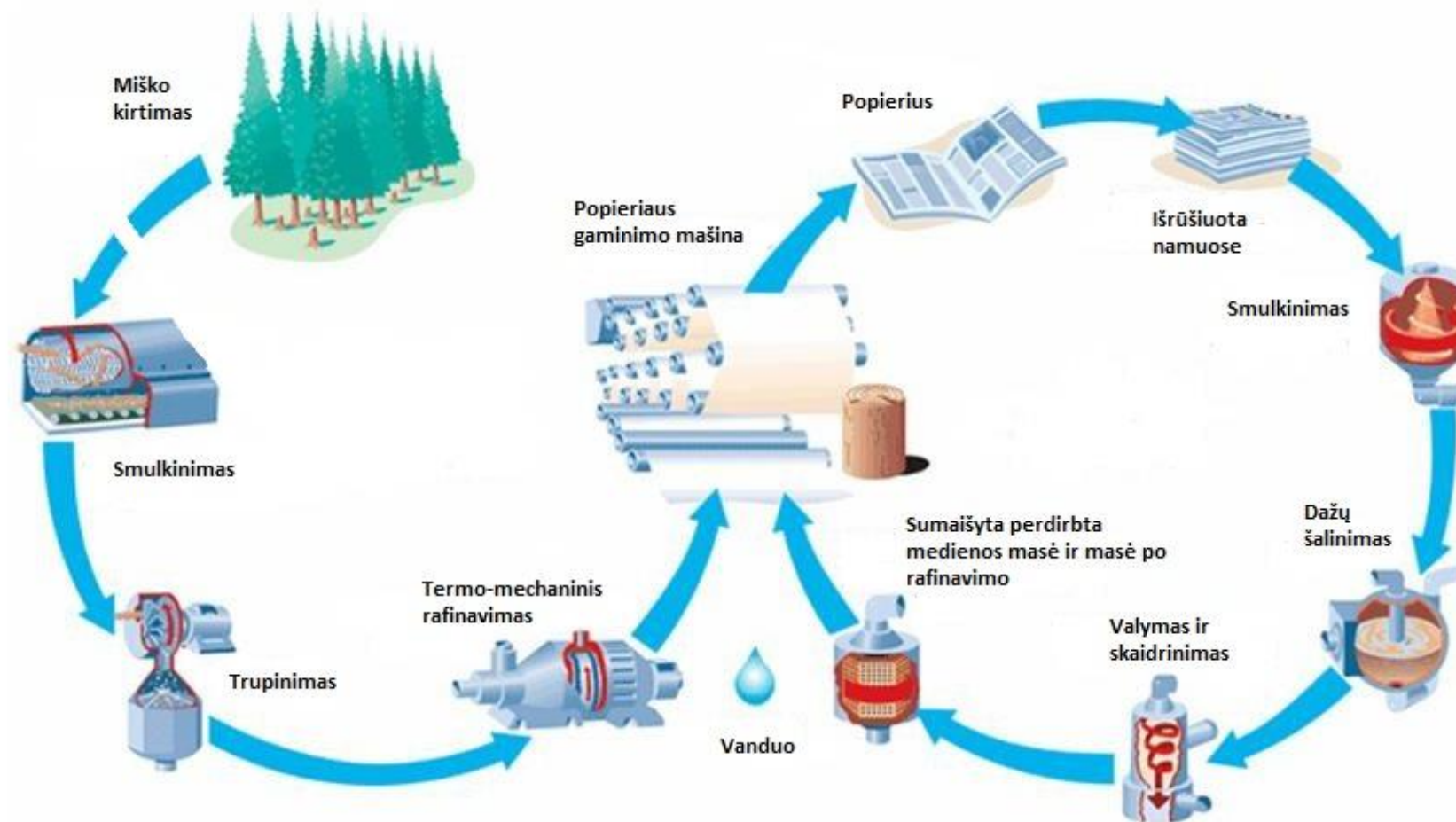
Šie procesai gali būti pasiekti pasinaudojant ilgaamžio dizaino sprendimais, tinkama daiktų priežiūra, daiktų remontavimu, pakartotiniu naudojimu, daiktų restauravimu, atnaujinimu ir galiausiai – perdirbimu.

Aluminio skardinių perdirbimas

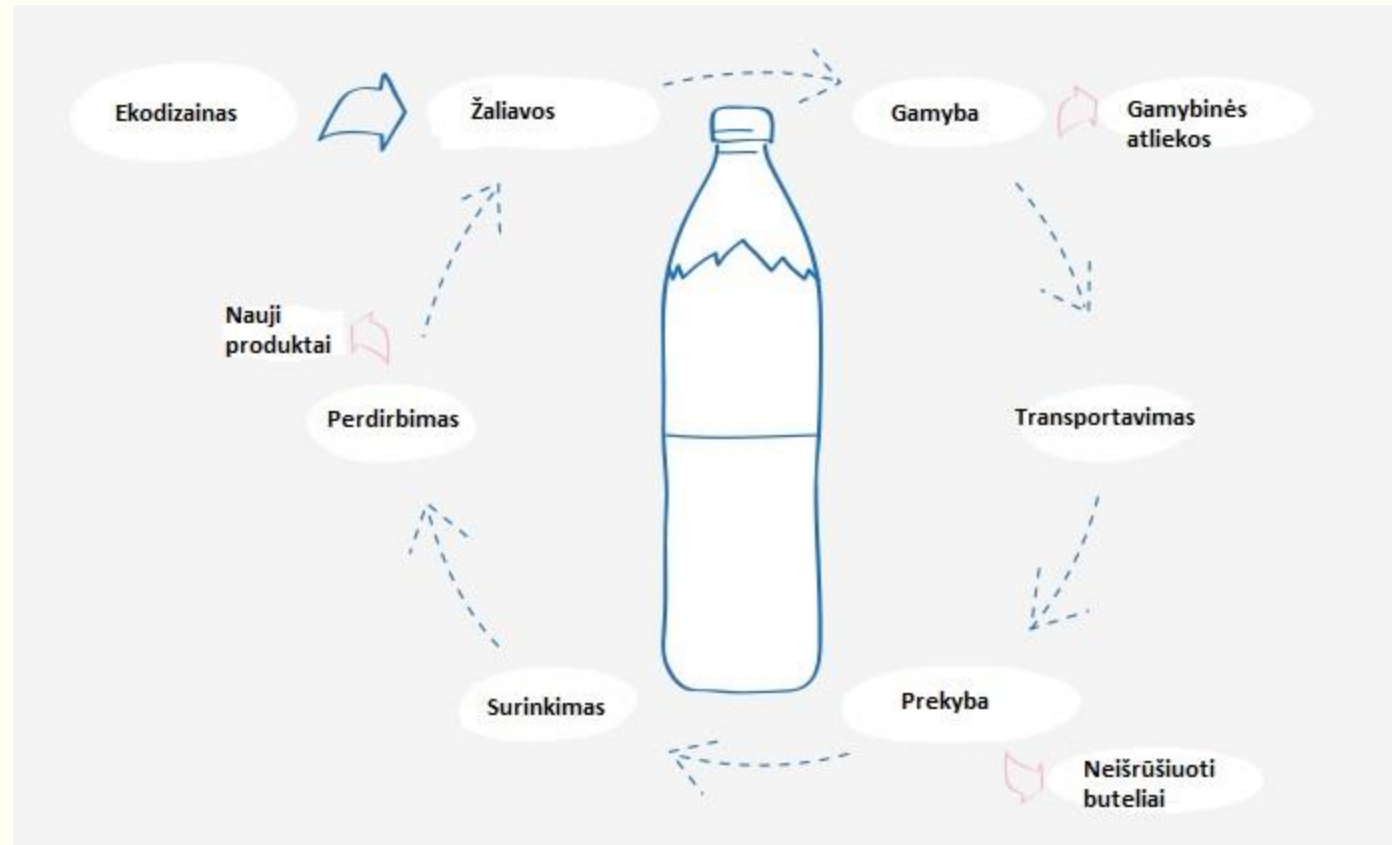
Popieriaus perdirbimas

Stiklo perdirbimas

Plastikinių butelių perdirbimas

Beatliekė visuomenė – Žiedinės ekonomikos dalis

Vienam gyventojui Europoje tenka didžiausias importuojamų grynųjų išteklių kiekis pasaulyje, o Europos ekonomika yra priklausoma nuo importuojamų žaliavų ir energijos. Todėl susiduriame su nenusipėjamais žaliavų ir mineralų tiekimo pokyčiais.

Saugus šių išteklių prieinamumas tapo strategine ES ekonomine problema. Septintajame aplinkosaugos veiksmų plane yra nurodyta, kad privalome gyventi atsižvelgdami į mūsų planetos galimybes.

Kodėl svarbu rūšiuoti?

9 iš 10 jūrinių paukščių yra kontaktavę su plastiko atliekom.

Kodėl svarbu mažiau naudoti?

Palmių aliejaus plantacijoms didinti yra deginami atogrąžų miškai (su visais gyvūnais).

Naftos išsiliejimai (nafta naudojama plastikų gamyboje, gumos, transporto sektoriuje ir t.t.)

Kodėl svarbu teisingai tvarkyti atliekas?

Atliekų deginimas sukuria daugiau problemų, nei jų išsprendžia.

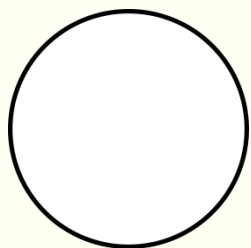
Lakieji pelenai užteršia maisto produktus ir kenkia sveikatai.

Prarandamos naudingos atliekos, kurios tinkamai sutvarkius virstų žaliavomis.

Atliekų šalinimas sąvartyne sukelia ŠESD ir užima teritorijas.

Ką gali padaryti kiekvienas iš mūsų?

Racionalizuokite supančią aplinką ir supraskite savo tikruosius norus bei poreikius.

Turėkite savo pakartotinai naudojamus daiktus, tam kad nedidintumėt savo generuojamo plastiko kiekio. Nepamirškite pakartotinai naudojamų maišų, šiaudelių, kavos puodelių ir vandens buteliukų.

Atsisakykite vienkartinių daiktų. Tai yra viskas, ką naudojate vieną kartą ir tiesiog išmetate.

Išmokite greitai ir lengvai gaminti iš vietinės ir neperdirbtos produkcijos. Venkite įpakuočių maisto produktų.

Tinkamai rūšiuokite. Sumažinkite savo rūšiuojamų atliekų kiekį mažiau pirkdami.

Paremkite vietos bendruomenę t.y. susipažinkite su savo bendruomenės sodu, daugiau vaikščiokite, minkite dviratį, naudokites viešuoju transportu. Kurkite pokyčius. Tapkite pavyzdžiu.

Pasinaudokite žodžio laisve ir gamintojams maloniai pasakykite, kokių ir kaip sukurtų produktų Jūs norite. Paskatinkite gamintojus gaminti tinkamus produktus.

Kompostuokite savo maisto atliekas ir neleiskite joms patekti į sąvartynus ar atliekų deginimo jėgaines.

Užduotis

1. Mūsų tema – pakuotės. Perskaitykite pateiktą informaciją, kurią rasite kortelėse (5 minutės).
2. Išsirinkite grupės vadovą, kuris pristatys Jūsų grupės nuomonę ir ištrauks likusias korteles.
3. Jūsų tikslas – pasitelkiant biologinę mimikriją pateikti idėją, kuri išspręstų pakuočių srauto problemas.
4. Trumpai aprašykite idėją pagal pasirinktą biologinį pavyzdį.
5. Argumentuokite savo sprendimus pasitelkdami gyvenimo (gyvybės) dėsnius.

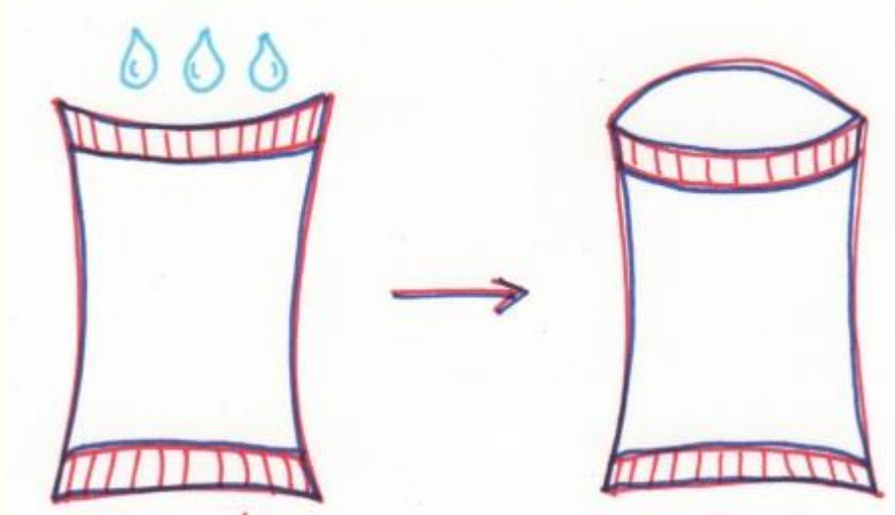
**20 minučių užduočiai
atlikti**

5 minučių pristatymas

**15 minučių trukmės
diskusija**

Pavyzdžiai

Pušies kankorėžis

Dvisluoksnė pakuotė, kuri atsidaro ją sušlapinus.

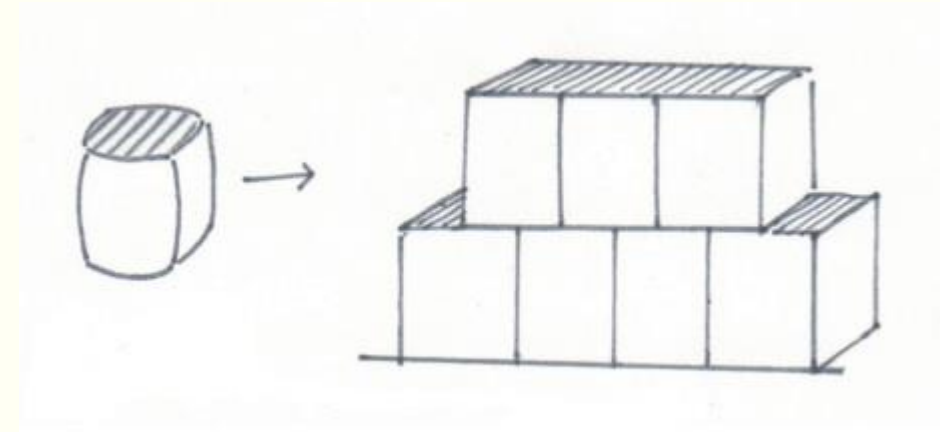
PAKEITIMAI. Didesnis kiekis vandens sunaikina pakuotę.

Vanduo gali būti pakeistas šiluma .

TVARUMAS. Užtikrinami higienos reikalavimai sumažinant pakuotės dydį.

Lengviau perdirbti.

Jūrų agurkas

Pakuotė keičia savo fizikines savybes (nuo minkštos iki tvirtos).

PAKEITIMAI. Pakuotė, kuri yra pajėgi keisti savo formą ją transportuojant.

Naudojama mažmeninei pakuotei.

TVARUMAS. Sumažinamas pakuočių svoris/medžiagos kiekis.

Nereikalingi papildomi daiktai, pvz. paletės.

A large, moss-covered tree trunk stands prominently in the foreground of a forest. The roots are thick and spread out over a bed of brown, fallen leaves. The background is filled with other trees and green foliage, creating a sense of a deep, lush forest.

**TRUMPAS ONLINE KURSAS APIE
ŽIEDINĘ EKONOMIKĄ:**

www.circulareconomy.lt

**VISUS, KURIE NORI PRISIDĖTI IR
KEISTI MŪSŲ PASAULĮ SIŪLAU
PARAŠYTI:**

rasa@circulareconomy.lt